

Bijlage 2 Sturingsafspraken gevolgen coronacrisis voor medeoverheden

1. Aanleiding

Het is in deze tijd van belang dat we als één overheid optreden om het coronavirus en de economische en sociale gevolgen van de corona-aanpak te bestrijden. Er is veel erkenning voor de inzet van de medeoverheden: er wordt door iedereen hard gewerkt om te doen wat nodig is. Dit toont aan dat dit land een heleboel kan hebben en dat Rijk en medeoverheden elkaar weten te vinden en er samen de schouders onder zetten als dat nodig is.

Het kabinet heeft een groot steunpakket uitgerold in de afgelopen weken. Dit is nodig vanwege de economische en sociale gevolgen van de corona-aanpak. Het kabinet zal deze inzet ook blijvend tonen, zolang als dat nodig is. Het is reëel dat ook de decentrale overheden duidelijkheid hebben over wat ze mogen verwachten aan compensatie ten aanzien van al hun inspanningen. Ze maken nu immers extra kosten en lopen inkomsten mis, zowel op korte als op lange termijn. Het is daarom van belang zo spoedig mogelijk de omvang van deze kosten in kaart te brengen en te werken aan oplossingsrichtingen. Hierbij gaat het om een reëel beeld van de kosten, waarbij ook de inkomstenderving wordt meegenomen. Uitgangspunt hierbij is dat de decentrale overheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. De kosten voor decentrale overheden, die voortvloeien uit het reeds afgesproken steunpakket van 17 maart jl. worden volledig door het Rijk gecompenseerd. Naar andere financiële gevolgen zal met verstand en compassie gekeken worden. Dat geldt voor de acute gevolgen, als voor de gevolgen die later zullen optreden. Daarbij zal op korte termijn worden besloten over het accres voor de resterende kabinetsperiode. Bij de meicirculaire worden geen grote accesschommelingen tijdens deze kabinetsperiode verwacht.

Het rijk en de decentrale overheden hebben besloten tot de oprichting van een interbestuurlijke hoogambtelijke regiegroep financiële aspecten corona en decentrale overheden die zal toezien op het spoedige verloop van de besluitvorming over het in kaart brengen van de reële kosten en een reële compensatie van de financiële problematiek als gevolg van corona. De hoogte en omvang van de compensatie vraagt een politiek bestuurlijke afweging, waarbij het uitgangspunt is dat de decentrale overheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. De opzet van de regiegroep is hieronder nader uitgewerkt.

2. Structuur

Hoogambtelijke regiegroep financiële aspecten corona en decentrale overheden voorafgaand aan BOFv

Wie: BZK DGBRW (voorzitter), FIN Directeur IRF, Directeuren IPO, VNG en UvW

Taak: voorbereiding van de (bestuurlijke) besluitvorming over:

1. Bevriezen accres, opdat de afspraak verwerkt kan worden in de meicirculaire
2. De in beeld gebrachte omvang van de problematiek, met nadruk op de financiële effecten
3. De voorgestelde oplossingsrichtingen die een actie van het Rijk vereisen, welke daarna via de daarvoor bij het Rijk ingerichte kanalen, waarlangs ook andere noodzakelijke maatregelen met betrekking tot de corona-aanpak gaan, worden besproken en goedgekeurd.

Werkgroep voorafgaand aan ambtelijke regiegroep

Wie: Directeur/Afdelingshoofdenniveau FIN, BZK, ROB, IPO, UvW, VNG en drie gemeenten

Rol ROB:

De ROB heeft een adviserende en informerende rol. Het ROB kan, op verzoek van het BOFv, middels een adviesaanvraag om een validerende rol worden gevraagd. Dat wil zeggen, de ROB is bereid een toets te doen op het proces, de methodiek, definities etc. De ROB zal geen toets doen op de hoogte van het bedrag. Dat is in de ogen van de ROB een politieke afweging.

Taak:

Vorbereiden besluitvorming regiegroep. Daartoe brengt de werkgroep zowel de omvang van de problematiek in beeld als mogelijke oplossingsrichtingen. Om de omvang van de problematiek en de oplossingsrichtingen goed in beeld te krijgen zullen naar bevind van zaken subwerkgroepjes gevormd worden. Hierin zitten deskundigen van BZK, FIN, VNG, IPO en UvW.

Omvang problematiek

Bij de omvang van de problematiek wordt gekeken naar de volgende onderwerpen:

- o Derving inkomsten decentrale overheden
- o Extra kosten decentrale overheden als gevolg van o.a. maatregelen die ze treffen vanwege (de gevolgen van) de corona-aanpak.
- o Minder kosten decentrale overheden
- o (Middel)lange termijn ontwikkelingen die a.g.v. de corona-crisis op decentrale overheden afkomen
- o Lopen de maatregelen die reeds genomen zijn naar verwachting

Het streven is om in de regiegroep van 20 april as een eerste overzicht te hebben van bovengenoemde problematiek (derving inkomsten, extra inkomsten, minder kosten, (M)LT – ontwikkelingen) en per domein aan te geven:

- o Het probleem
- o De oorzaak
- o De financiële omvang
- o Hoeveel gemeenten/provincies/waterschappen het treft
- o Welke type gemeenten/provincies/waterschappen het treft.

Ten aanzien van de maatregelen zal er een overzicht komen van de reeds lopende maatregelen, wie de maatregel trekt, de vorm, waaronder compensatie, en of het loopt conform verwachting.

Oplossingsrichtingen

Bij de oplossingsrichtingen gaat het om oplossingen zoals bijvoorbeeld:

- o Is er een nieuwe maatregel gewenst, al dan niet in de vorm van extra financiële middelen, omdat een probleem zich breed voordoet?
- o Is een oplossing om de decentrale overheid tijdelijk te ontheffen van een taak?
- o Kan (tijdelijke) verruiming van wet- en regelgeving of bevoegdheden helpen?
- o Kan een ondersteuningsteam helpen (conform eerdere ondersteuningsteam asielzoekers)?
- o Is er garantstelling van het Rijk nodig?
- o Zijn er extra financiële middelen voor één of meer specifieke gemeenten/provincies/waterschappen gewenst en hoe wordt bepaald welke gemeenten/provincies/waterschappen hiervoor in aanmerking komen?

Het flatteren van de oplossingsrichtingen die een actie van het Rijk vereisen gebeurt door het Rijk via de daarvoor ingerichte kanalen, waarlangs ook andere noodmaatregelen als gevolg van de corona-aanpak worden besproken en goedgekeurd.

3. Proces

Doel is dat begin juli de contouren helder zijn. Dat wil zeggen dat er een beeld is van de impact van de corona-aanpak op de decentrale overheden en de uitwerking van de oplossingsrichtingen conform de huidige noodmaatregelen.

Daarna is er natuurlijk nog wel sprake van monitoring en verantwoording. Vraag is of dit t.z.t. via het reguliere BOFv gaat lopen of dat de regiegroep nog langer de vinger aan de pols houdt. Dit zal mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de corona-aanpak in Nederland.

	Werkgroep	Regiegroep	BOFv
Eerste beelden	17 april		
		21 april	
			23 april
Eerste concept contouren	1 mei		
	15 mei		
		18 mei	
Definitieve concept contouren	29 mei		
	12 juni		
		15 juni	
Definitieve versie	26 juni		
	10 juli		
		13 juli	
			15 juli
Monitoring en verantwoording			Najaar